

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 230.023 van 29 januari 2015
in de zaak A. 211.830/VII-39.060.**

In zake : de BVBA FEDET
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Paul Vermeulen
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Stockmansstraat 3, bus 1
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de DEPUTATIE VAN DE PROVINCIE ANTWERPEN

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 4 maart 2014, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de deputatie van de provincie Antwerpen van 12 december 2013 waarbij het bestuurlijk beroep ingesteld tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wommelgem van 30 juli 2013, houdende het verlenen aan de BVBA Fedet van de milieuvergunning voor het exploiteren van een sportcentrum met feestzaal, gelegen aan de Mariastraat 10 te Wommelgem, ongegrond wordt verklaard en de beroepen beslissing wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Ronny Vercruyssen heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 15 januari 2015.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Edwin Kat, die loco advocaat Paul Vermeulen verschijnt voor de verzoekende partij, en adviseur Mark Michiels, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekende partij dient op 25 april 2013 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wommelgem een aanvraag in tot het verkrijgen van een milieuvergunning voor het exploiteren van een sportcentrum met feestzaal, gelegen aan de Mariastraat 10 te Wommelgem. De betrokken percelen zijn, volgens het toepasselijke gewestplan Antwerpen, gelegen in woongebied.

3.2. Tijdens het openbaar onderzoek dienen meerdere buurtbewoners een gemeenschappelijk bezwaarschrift in, waarin met het oog op een gezonde nachtrust, gevraagd wordt om een algemene stilte van 23.00 uur tot 7.00 uur te

respecteren.

3.3. Bij besluit van 30 juli 2013 verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wommelgem de gevraagde milieuvergunning, evenwel onder oplegging van de bijzondere vergunningsvoorwaarde dat een vast sluitingsuur om 1.00 uur voor de gehele inrichting in acht moet worden genomen, met uitzondering van nieuwjaarsnacht, en onder de verplichting te voorzien in private bewaking voor de ordehandhaving op de terreinen van de verzoekende partij. Tevens wordt uit veiligheidsoverwegingen een maximum bezoekersaantal van 90 personen in de feestzaal opgelegd.

3.4. Tegen deze beslissing stelt de verzoekende partij op 30 augustus 2013 beroep in bij de deputatie van de provincie Antwerpen.

3.5. Met een besluit van 12 december 2013 bevestigt de deputatie de bestreden beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wommelgem. Dit is de bestreden beslissing. Zij steunt op de volgende motieven :

"Gelet op het gunstig advies d.d. 16 oktober 2013 van Afdeling Milieuvergunningen van het departement LNE (AMV) (kenmerk: AMV/A/13/9646); op volgende elementen uit dit advies:

1. Het voorwerp van deze aanvraag is de exploitatie van een cafetaria en feestzaal bij een tennisclub in Wommelgem en Deurne. De 'blaashal' ligt op grondgebied Deurne, de rest op Wommelgem. De tennisvelden worden uitgebaat door RATC, de cafetaria en de feestzaal vormen een afzonderlijke uitbating.
2. De feestzaal wordt vaak verhuurd aan derden, die niets met de tennisclub te maken hebben, aldus de Gemeentelijke Milieudienst.
3. Er vinden geregeld zeer uitbundige feesten plaats, ingericht door mensen van de zwart-Afrikaanse Gemeenschap, waarbij nogal wat (geluids)hinder zou veroorzaakt worden. In tegenstelling tot wat exploitant beweert, zouden er wel een hoop klachtmeldingen bekend zijn. De politie heeft de laatste 2 jaar meer dan 30 oproepen gehad voor (geluids)overlast. Gelet op de ligging midden in woongebied is de exploitatie van deze feestzaal niet evident. Het akoestisch onderzoek toont wel aan dat mits het installeren van een

geluidsniveaubegrenzer, de geluidsnormen kunnen worden gehaald.

4. Nergens in het aanvraagformulier, noch in het beroepsschrift wordt melding gemaakt van een eventuele geluidsniveaubegrenzer, enkel de plaatsing van geluidswerende gordijnen wordt vermeld.
5. AMV volgt het gemeentebestuur bij het opleggen van een sluitingsuur voor de feestzaal, maar niet voor de cafetaria. Deze behoort wel tot de normale uitbating van een tennisclub. Gelet op het feit dat de terreinen tot 24.00 uur verhuurd worden zoals op de meeste tennisclubs, is het logisch dat de klanten na het douchen nog iets blijven drinken. AMV stelt dan ook voor om de beslissing van het college m.b.t. het sluitingsuur enkel te behouden voor de uitbating van de feestzaal. Mochten er zelfs dan nog - gegronde - klachten over geluidshinder blijven, kan nog altijd worden opgetreden via bijzondere voorwaarden. Op dit ogenblik is het opleggen van een algemeen sluitingsuur voor heel de inrichting volgens AMV niet aan de orde; het beroep is deels gegrond.

Gelet op het, in het kader van de stedenbouwkundige aspecten, stilzwijgend gunstig advies van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar (PSA); op volgende elementen uit het ongunstig advies d.d. 18 november 2013 van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar:

1. Het terrein is volgens het gewestplan gelegen in woongebied.
2. De aanvraag is principieel in overeenstemming met de planologische bestemming van het gewestplan.
3. Het perceel is niet gelegen in een goedgekeurd plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan of binnen de grenzen van een verkaveling, zodat de aanvraag moet getoetst worden aan de voorschriften van het gewestplan.
4. Er kan uit het dossier echter niet worden afgeleid waar en hoe deze activiteiten worden ingeplant, voornamelijk ten aanzien van de wooneenheden. Bijgevolg is een gepaste beoordeling echter zeer moeilijk te maken. De beoordeling beperkt zich dus louter tot de inpasbaarheid van de functie op deze site.
5. Beroeper komt op tegen de voorwaarde in de milieuvergunning met betrekking tot de beperking in tijd van de muziekactiviteiten, om de geluidshinder tot een aanvaardbaar niveau te brengen. Hinder heeft echter ook te maken met de dynamiek van de inrichting in zijn geheel (mobiliteit, bezoekersaantallen, ...)
De aanvraag dient derhalve in de ruimere context te worden bekeken.
6. De Mariastraat zelf betreft een smalle straat, met weinig bebouwing. Deze straat ontsluit echter langs 2 drukke wegen, Autolei en Van Strijdoncklaan, waar zowel woongelegenheden als een aantal handelsactiviteiten voorkomen. De vraag die bijgevolg dient gesteld is, of er door het toelaten van deze feestzaal, de hinder naar de omwonende dermate stijgt dat het draagvlak overschreden wordt en het goed nabuurschap overschreden wordt.
7. Uit het gemeentelijk dossier blijkt dat er tijdens het openbaar

onderzoek een aantal bezwaarschriften waren, dat vooral handelde over geluidsoverlast. Het is belangrijk dat het evenwicht tussen wonen en andere activiteiten aanwezig blijft. Het bijkomend voorzien van een feestgelegenheid zal dit evenwicht nog verder verstoren.

Gelet op het deels gunstig - deels ongunstig advies d.d. 26 november 2013 van de Provinciale Milieuvergunningscommissie (PMVC) (gunstig, gelet dat het schepencollegebesluit voor het verlenen van de milieuvergunning bevestigd wordt. Ongunstig voor de wijziging van het opgelegde sluitingsuur); op volgende elementen uit dit advies:

1) Evaluatie voorwerp besluit

- De omschrijving en rubrieken zoals opgenomen in het collegebesluit, kunnen worden behouden.

2) Stedenbouwkundige verenigbaarheid

- Het college van burgemeester en schepenen stelt in haar advies dat de exploitatie van de inrichting die het voorwerp uitmaakt van de milieuvergunningsaanvraag, verenigbaar is met de ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften.
- De PSA stelt in zijn advies dat de inrichting gelegen is in woongebied en dat de aanvraag principieel in overeenstemming is met de planologische bestemming van het gewestplan. De PSA stelt wel dat het bijkomend voorzien van een feestgelegenheid het evenwicht tussen wonen en andere activiteiten nog verder zal verstoren, gelet dat er tijdens het openbaar onderzoek waren die vooral handelden over geluidsoverlast.
 - Door het behouden van het sluitingsuur, wordt tegemoetgekomen aan de bezorgdheid van de PSA omtrent de geluidsoverlast.

3) Milieutechnische evaluatie

- De AMV merkt op dat - in tegenstelling tot wat de exploitant beweert - de uitbating wel degelijk regelmatig aanleiding geeft tot (geluids)overlast. De politie heeft bijvoorbeeld de laatste 2 jaar meer dan 30 oproepen gehad voor (geluids)overlast. Gelet op de ligging midden in woongebied is de exploitatie van deze feestzaal niet evident. Het akoestisch onderzoek toont wel aan dat mits het installeren van een geluidsniveaubegrenzer, de geluidsnormen kunnen worden gehaald.

Nergens in het aanvraagformulier, noch in het beroepsschrift wordt melding gemaakt van een eventuele geluidsniveaubegrenzer, enkel de plaatsing van geluidswerende gordijnen wordt vermeld.

De AMV sluit zich aan bij het collegebesluit, m.u.v. het sluitingsuur voor de cafetaria, aangezien die behoort tot de normale uitbating van een tennisclub. Gelet op het feit dat de terreinen tot 24.00 uur verhuurd worden, zoals op de meeste tennisclubs, is het logisch dat de klanten na het douchen nog

iets blijven drinken. De AMV stelt dan ook voor om de beslissing van het college m.b.t. het sluitingsuur enkel te behouden voor de uitbating van de feestzaal. Mochten er zelfs dan nog - gegronde - klachten over geluidshinder blijven, kan nog altijd worden opgetreden via bijzondere voorwaarden. Op dit ogenblik is het opleggen van een algemeen sluitingsuur voor heel de inrichting volgens AMV niet aan de orde.

- De PMVC bevestigt het schepencollegebesluit. De PMVC is van oordeel dat zij niet zomaar kan afwijken van het opgelegde sluitingsuur, gelet dat er door de exploitant niet wordt aangetoond dat er aan de geluidsnormen voldaan zal worden. De feestzaal is vrij dicht tegen bewoning gelegen en uit het advies van de AMV blijkt dat er de laatste 2 jaar meer dan 30 oproepen geweest zijn over (geluids)overlast. Er worden door de exploitant buiten de inrichting geen voorzieningen getroffen om overlast naar de omgeving te vermijden.

De PMVC stelt voor om bovenstaande motivering op te nemen in de overwegingen bij het besluit.

4) Watertoets

- Uit de toepassing van de beoordelingsschema's m.b.t. de watertoets blijkt dat de gevraagde activiteiten van die aard zijn dat ze niet relevant zijn voor wat betreft de invloed op het watersysteem, zodanig dat geen bijkomend wateradvies vereist is, en dat de aanvraag bijgevolg voldoet aan de in artikel 5 opgesomde doelstellingen van het decreet integraal waterbeleid.

5) Evaluatie beroep

- Het beroep kan ongegrond verklaard worden.

6) Evaluatie van het collegebesluit

- Het collegebesluit kan worden bevestigd.

Gelet op de ligging van de inrichting in een woongebied van het gewestplan Antwerpen;

Overwegende dat de PSA in zijn advies stelt dat de inrichting gelegen is in woongebied en dat de aanvraag principieel in overeenstemming is met de planologische bestemming van het gewestplan; dat de PSA wel stelt dat het bijkomend voorzien van een feestgelegenheid het evenwicht tussen wonen en andere activiteiten nog verder zal verstoren, gelet dat er tijdens het openbaar onderzoek bezwaren waren die vooral handelden over geluidsoverlast; dat door het behouden van het sluitingsuur, tegemoet wordt gekomen aan de bezorgdheid van de PSA omtrent de geluidsoverlast;

Overwegende dat gesteld kan worden dat de exploitatie van de inrichting, die het voorwerp van de voormelde milieuvergunningsaanvraag uitmaakt, verenigbaar is met voormelde ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften;

Overwegende dat niet zomaar kan worden afgeweken van het opgelegde sluitingsuur, gelet dat er door de exploitant niet wordt aangetoond dat er aan de geluidsnormen voldaan zal worden; dat de feestzaal vrij dicht tegen bewoning gelegen is en uit het advies van de AMV blijkt dat er de laatste 2 jaar meer dan

30 oproepen geweest zijn over geluidsoverlast; dat er door de exploitant buiten de inrichting geen voorzieningen getroffen worden om overlast naar de omgeving te vermijden;

Overwegende dat het advies van de PMVC, zoals hierboven weergegeven, in aanmerking wordt genomen;

Overwegende dat uit de toepassing van de in artikel 3 §1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 vermelde beoordelingsschema's blijkt dat de gevraagde activiteiten van die aard zijn dat ze niet relevant zijn voor wat betreft invloed op het watersysteem; dat de aanvraag bijgevolg voldoet aan de in artikel 5 opgesomde doelstellingen van het decreet integraal waterbeleid van 18 juli 2003;

Overwegende dat gesteld kan worden dat de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting veroorzaakt door de gevraagde exploitatie tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat het ingediende beroep ongegrond te verklaren, het collegebesluit te bevestigen en de vergunning te verlenen".

IV. Onderzoek van het enig middel

Standpunt van de partijen

4. Als enig middel voert de verzoekende partij de schending aan van het proportionaliteits- en het evenredigheidsbeginsel.

Zij betoogt dat de opgelegde vergunningsvoorwaarden buiten proportie zijn en dat het "normdoel", namelijk het handhaven van de rust en orde voor de buurtbewoners, ook op een andere manier kon worden bereikt. Door het vaste sluitingsuur vanaf 1 uur kan volgens de verzoekende partij de feestzaal niet meer rendabel geëxploiteerd worden en kan er in het weekend geen enkel feest meer worden georganiseerd. Zij beklemtoont dat "de gemeente ook een andere verplichting had kunnen opleggen, zoals het plaatsen van een geluidsbegrenzer of het invoeren van een quota".

5. De verwerende partij verwijst naar artikel 20 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en naar artikel 30bis, § 7, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het

Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem I), in verband met de mogelijkheid voor de vergunningverlenende overheid om bijzondere voorwaarden op te leggen. Gelet op de ernstige hinder veroorzaakt door kwestieuze inrichting acht zij de opgelegde voorwaarde betreffende het sluitingsuur niet disproportioneel of onevenredig. De ernstige hinder blijkt volgens haar onder meer uit het advies van de afdeling Milieuvergunningen, waarin wordt gesteld dat de politie de voorbije twee jaar meer dan 30 oproepen heeft gehad voor overlast, uit het advies van de Provinciale Milieuvergunningscommissie, waarin wordt gemeld dat de exploitant niet aantoont dat aan de geldende geluidsnormen zal worden voldaan en uit het advies van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar die stelt dat het bijkomend voorzien in een feestgelegenheid het evenwicht tussen wonen en andere activiteiten nog verder zal verstoren.

6. In de memorie van wederantwoord voegt de verzoekende partij nog toe dat zij reeds inspanningen heeft gedaan om de geluidsoverlast te beperken en onder andere heeft geïnvesteerd in akoestische gordijnen.

Beoordeling

7. Van een schending van het evenredigheidsbeginsel kan slechts sprake zijn wanneer een beslissing berust op feitelijk juiste en op zich rechtens relevante motieven, maar er een kennelijke wanverhouding bestaat tussen die motieven en de inhoud van de beslissing.

De verzoekende partij betwist niet dat de bestreden beslissing op feitelijk juiste en op zich rechtens relevante motieven steunt. Zo ontkent zij niet dat de inrichting gelegen is in woongebied "vrij dicht tegen bewoning", dat zij in het kader van de behandeling van haar vergunningsaanvraag niet heeft aangetoond dat de toepasselijke geluidsnormen nageleefd kunnen worden en dat er "de laatste 2 jaar meer dan 30 oproepen (...) over geluidsoverlast (zijn geweest)".

8. De vergunningverlenende overheid beschikt over een ruime appreciatiebevoegdheid voor het opleggen van bijzondere vergunningsvoorwaarden. Als algemene beperking geldt dat deze voorwaarden gericht moeten zijn op de bescherming van de mens en het leefmilieu. Een verplicht sluitingsuur teneinde de omgeving vanaf een vast tijdstip te vrijwaren tegen de hinder van de inrichting, houdt op zich geen schending in van het evenredigheidsbeginsel, ook al heeft dergelijke maatregel ontegenzeggelijk nadelige gevolgen voor de rendabiliteit van de vergunde exploitatie. In plaats van de gevraagde milieuvergunning te weigeren, kan de vergunningverlenende overheid op grond van haar discretionaire beoordelingsvrijheid, dergelijke bijzondere voorwaarde immers noodzakelijk achten om de tegenstrijdige belangen van de exploitant en van de omwonenden in voldoende mate te verzoenen.

9. In zoverre de verzoekende partij er zich op beroept dat zij reeds akoestische gordijnen heeft aangebracht om de geluidsoverlast te beperken, blijkt uit de adviezen van de afdeling Milieuvergunningen en van de Provinciale Milieuvergunningscommissie dat deze maatregel klaarblijkelijk onvoldoende wordt geacht om de geluidshinder tot een aanvaardbaar niveau te reduceren.

Een milieuvergunningsaanvraag wordt beoordeeld rekening houdend met alle gegevens die op een nuttig ogenblik aan de bevoegde overheid zijn voorgelegd. Waar de verzoekende partij in haar verzoekschrift en memorie van wederantwoord melding maakt van mogelijke alternatieve maatregelen, zoals de plaatsing van een geluidsbegrenzer of het instellen van "quota", blijkt niet dat deze maatregelen onderdeel waren van het initiële aanvraagdossier.

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negenentwintig januari tweeduizend vijftien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Eric Brewaeys